

USAID
NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

25
YEARS
KOSOVO

Izveštaj o

Pulsu javnosti XXVI

Stavovi izraženi u ovom dokumentu su stavovi ispitanika u istraživanju javnog mnjenja i ne predstavljaju nužno stavove UNDP-a ili USAID-a.

Lista sadržaja

Lista tabela	5
Lista slika	5
Izvršni rezime	6
Ključni indikatori javnog pulsa	8
Politički pravac	9
Lična bezbednost	10
Indeksi demokratizacije i ekonomskog poverenja	11
Ekonomski pravac	14
Glavni problemi sa kojima se Kosovo trenutno suočava	15
Zapošljavanje na osnovu zasluga u javnom i privatnom sektoru	17
Percepcije o korupciji velikih razmera	18
Stavovi prema glasanju	20
Tranziciona pravda	25
Metodologija	27
Ponderisanje ukupne populacije	27
Izračunavanje indeksa	28

Lista tabela

TABELA 1	Zadovoljstvo ispitanika ključnim izvršnim, zakonodavnim i pravosudnim institucijama na Kosovu	8
TABELA 2	Analiza trenda komponenti DI	12
TABELA 3	Analiza trenda komponenti ECI	13
TABELA 4	Percepcije o rasprostranjenosti korupcije velikih razmera u javnim i međunarodnim institucijama na Kosovu	19

Lista slika

SLIKA 1	Zadovoljstvo ispitanika političkim pravcem Kosova	9
SLIKA 2	Procenat ispitanika koji bi se pridružili političkim protestima.....	10
SLIKA 3	Percepcija ispitanika o bezbednosti	11
SLIKA 4	Zadovoljstvo ekonomskim pravcem Kosova.....	14
SLIKA 5	Percepcije o velikim problemima sa kojima se Kosovo trenutno suočava	16
SLIKA 6	Percepcije uloge meritokratije u zapošljavanju u javnom sektoru	17
SLIKA 7	Percepcije uloge meritokratije u zapošljavanju u javnom naspram privatnog sektora.....	18
SLIKA 8	Razlozi ispitanika koji stoje iza njihove procene stepena korupcije na Kosovu	20
SLIKA 9	Percepcija ispitanika o tome da li njihov glas može da promeni situaciju na Kosovu	21
SLIKA 10	Percepcija muškaraca i žena o tome da li njihov glas može promeniti situaciju na Kosovu	22
SLIKA 11	Percepcija različitih zajednica o tome da li njihov glas može promeniti situaciju na Kosovu	23
SLIKA 12	Verovatnoća da će ispitanici glasati ako se centralni izbori održe uskoro	24
SLIKA 13	Mišljenje ispitanika o profesionalnom izveštavanju o nasleđu kosovskog sukoba i kolektivnoj prošlosti u medijima	25
SLIKA 14	Percepcija ispitanika da li će Sporazum o putu normalizacije odnosa između Kosova i Srbije pomoći Kosovu na putu ka EU	26

Izvršni rezime

Izveštaj o Javnom pulsu je dvogodišnja publikacija, koja više od dvadeset godina doprinosi obezbeđivanju nepristrasnih i verodostojnih podataka institucijama Kosova¹ i zainteresovanim stranama o ključnim indikatorima u vezi sa percepcijom ljudi o socio-ekonomskim, političkim, bezbednosnim i ekološkim pitanjima. Podaci iz Izveštaja o Javnom pulsu XXVI su prikupljeni od 17. aprila do 7. maja 2024. i odražavaju mišljenje preko 1.300 ispitanika koji obuhvataju svih trideset osam opština na Kosovu. Istraživanje je obuhvatilo i urbana i ruralna područja, uključujući kosovske Albance, kosovske Srbe i druge pripadnike kosovskih zajednica starosti od 18 i više godina. Podaci prikupljeni kroz ovo ispitivanje javnog mnjenja su razvrstani prema polu i etničkoj pripadnosti, kako bi se pružile informacije o mogućim razlikama u percepciji ljudi o različitim pitanjima razvoja na Kosovu.

Podaci istraživanja javnog mnjenja iz maja 2024. pokazuju da je u proseku 50,1% ljudi zadovoljno radom ključnih kosovskih centralnih institucija, što ukazuje na povećanje od 7,7 procentnih poena u odnosu na podatke o istraživanju javnog mnjenja iz novembra 2023. (42.4%). Rezultati ukazuju na povećanje zadovoljstva radom Izvršnog kabineta, premijera, Skupštine, predsednika Skupštine i Predsednice. Zadovoljstvo radom Izvršnog kabineta zabeleženo je na 53.3%, što predstavlja povećanje od 11,5 procentnih poena u odnosu na 41,8% u novembru 2023. godine. (48.9%). Zadovoljstvo radom Skupštine (52.10%) pokazalo je najveći porast zadovoljstva (porast od 13,4 procentna poena) u odnosu na 38.7% u novembru 2023. godine. Ljudi koji su izjavili da su zadovoljni radom predsednika Skupštine u maju 2024. godine, u odnosu na 52.2% u novembru 2023. Zadovoljstvo predsednicom ukazalo je na najviši nivo zadovoljstva među ključnim kosovskim centralnim institucijama, sa 69% zadovoljnih radom predsednice u maju 2024, u odnosu na 56,2% u novembru 2023.

S druge strane, zabeleženo je smanjeno zadovoljstvo radom sudova i tužilaštva. Radom sudova u maju 2024. godine zabeleženo je smanjenje zadovoljstva za 2,2 procentna poena (27.1%) u odnosu na novembar 2023. godine (29.3%), a smanjenje od 3,5 procentna poena radom tužilaštva u maju 2024. godine (26.5%). %) u odnosu na novembar 2023. (30%).

Podaci istraživanja javnog mnjenja iz maja 2024. pokazuju porast zadovoljstva trenutnim ekonomskim pravcem (27.5% u odnosu na 20.2% u novembru 2023.), kao i političkim pravcem (36.3% u odnosu na 23,9% u novembru 2023.).

¹ Za UNDP, pozivanje na Kosovo će se razumeti u kontekstu Rezolucije Saveta bezbednosti 1244 (1999).

Indeks demokratizacije (DI) je obeležen povećanjem od 0,13 poena (1,62 u maju 2024, u odnosu na 1,49 u novembru 2023.). Takođe, indeks ekonomskog poverenja (ECI) je obeležen povećanjem od 0,03 poena (1,21 u maju 2024, u odnosu na 1,18 u novembru 2023.). I DI i ECI se mere na skali od 0 poena (minimum) do 3 poena (maksimum), pri čemu se vrednosti ispod 1,5 smatraju negativnim, dok one iznad 1,5 pokazuju pozitivne izgledе za većinu ljudi u pogledu demokratizacije i ekonomskih indeksa.

Ukupno 83.2% procenata ispitanika izjavilo je da se osećaju bezbedno od nasilja i kriminala kada su na ulici u maju 2024. godine, u odnosu na 79.7% u novembru 2023. Podaci raščlanjeni po polu pokazuju da se 83,4% muškaraca i 82.9% žena osećaju bezbedno kada su napolju na ulici.

Slično istraživanju javnog mnjenja iz novembra 2019., tri glavna pitanja u istraživanju javnog mnjenja iz maja 2024. bila su siromaštvo (16.6%), nezaposlenost (16.3%) i cene osnovnih potrepština (12.7%). Podaci raščlanjeni po etničkoj pripadnosti pokazali su da su tri glavna pitanja za kosovske Albance nezaposlenost (16.8%), siromaštvo (16.6%) i cene osnovnih potrepština (12.8%). Za kosovske Srbe siromaštvo (15,2%), problemi urbanog prostora (13.8%) i međuetnički odnosi (13.3%) bili su tri glavna pitanja. Tri glavna pitanja za ostale zajednice na Kosovu bila su siromaštvo (19.5%), snabdevanje električnom energijom (14.2%) i problemi urbanog prostora (11.1%).

Podaci istraživanja javnog mnjenja iz maja 2024. pokazali su smanjenje percepcije ljudi o korupciji velikih razmera na Kosovu. Ukupno 19,9% ispitanika izjavilo je da veruje da je korupcija velikih razmera rasprostranjena, u odnosu na 25% u maju 2023.

Ukupno 52,9% kosovskih Albanaca, 25.7% kosovskih Srba i 51.2% ostalih kosovskih zajednica veruje u potpunosti ili veruje da će Sporazum o putu normalizacije odnosa između Kosova i Srbije pozitivno uticati na život kosovskog naroda, u poređenju sa novembrom 2023. kada je 59.3% kosovskih Albanaca, 32.4% kosovskih Srba i 62.5% ostalih kosovskih zajednica verovalo isto.

Dodatni podaci dobijeni ovim i prethodnim anketama biće dostupni na Javnoj platformi za vizuelizaciju podataka o javnom mnjenju i ASKData.²

---

² Platforma za vizuelizaciju podataka: <https://bit.ly/4drCAww>

ASKData je platforma Agencije za statistiku Kosova: <https://askdata.rks-gov.net/PKSWeb/pkweb/sk/askdata/>

Indikatori javnog pulsa

Istraživanje javnog mnjenja iz maja 2024. godine pokazalo je da je u proseku 50,1% ispitanika zadovoljno radom ključnih kosovskih centralnih institucija, što predstavlja povećanje od 7,7 procentnih poena u odnosu na novembar 2023. (42.4%). Rezultati su ukazali na povećanje zadovoljstva radom Izvršnog kabineta, premijera, Skupštine, predsednice Skupštine i predsednice. Zadovoljstvo radom Izvršnog kabineta zabeleženo je na 53,3%, što predstavlja povećanje od 11,5 procentnih poena u odnosu na 41,8% u novembru 2023. godine. (48.9%). Zadovoljstvo radom Skupštine (52.1%) ukazalo je na najveće povećanje zadovoljstva, za 13,4 procentna poena u odnosu na novembar 2023. godine (38.7%). Zadovoljstvo radom predsednice Skupštine, međutim, ukazuje na povećanje od 12,2 procentna poena, pri čemu je 64,4% građana izjavilo da je zadovoljno radom predsednice Skupštine u maju 2024. godine, u poređenju sa 52.2% u novembru 2023. godine. Predsednik je ukazao na najviši nivo zadovoljstva među ključnim kosovskim centralnim institucijama, sa 69% zadovoljnih radom predsednika u maju 2024. godine, u odnosu na 56.2% u novembru 2023. godine.

TABELA 1: ZADOVOLJSTVO ISPITANIKA KLJUČNIM IZVRŠNIM, ZAKONODAVNIM I PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA NA KOSOVU

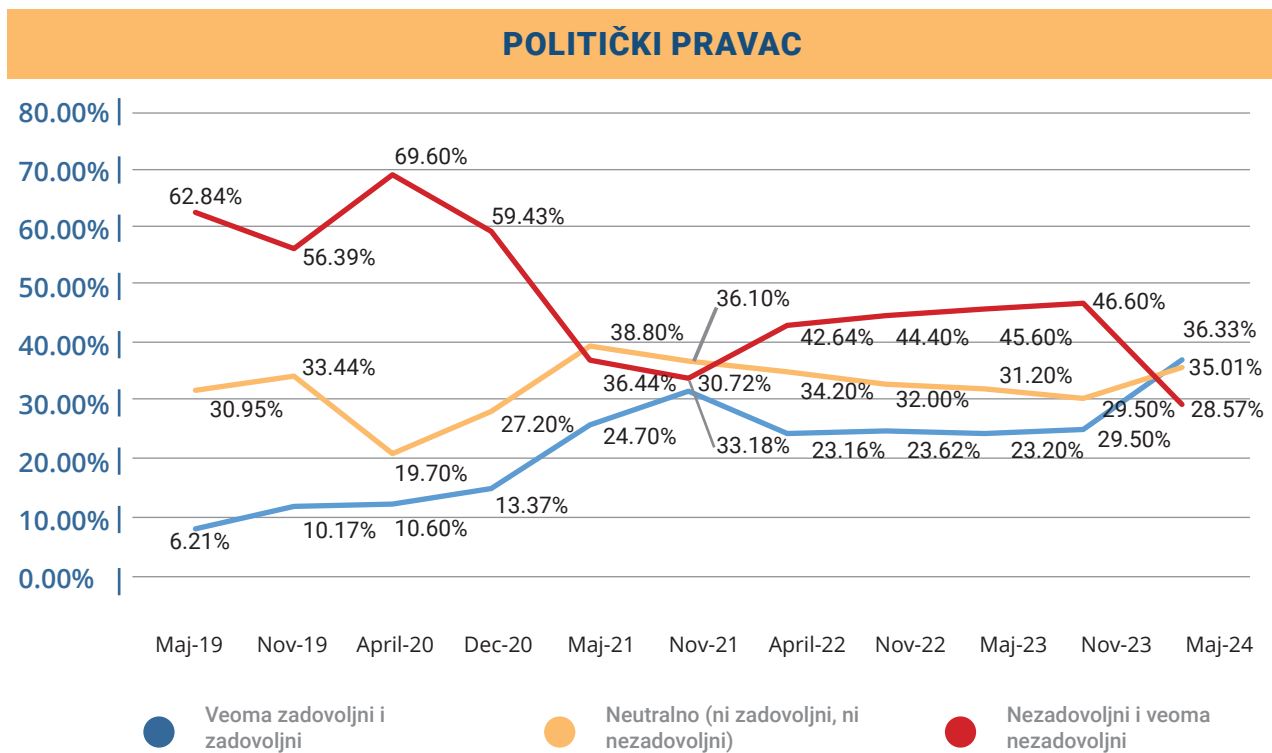
Politički indikatori	Maj-19	Nov-19	Apr-20	Dec-20	Maj-21	Nov-21	Apr-22	Nov-22	Apr-23	Nov-23	Maj-24	Trend	
Zadovoljstvo izvršnim kabinetom	Izvršni kabinet	17.70%	14.40%	60.70%	21.30%	59.10%	47.60%	47.20%	41.00%	45.80%	41.80%	53.30%	
	Premijer	36.50%	20.70%	65.40%	23.00%	59.50%	53.20%	52.60%	44.90%	51.50%	48.90%	58.30%	
Zadovoljstvo zakonodavnim organima	Skupština	19.60%	18.60%	33.40%	22.60%	52.90%	50.30%	50.20%	39.10%	46.40%	38.70%	52.10%	
	Predsednik Skupštine	23.60%	20.50%	72.40%	46.70%	59.20%	55.40%	54.40%	50.80%	58.30%	52.20%	64.40%	
Zadovoljstvo sa predsednikom	Predsednik Skupštine	20.40%	21.20%	18.70%	33.90%	63.70%	55.20%	58.40%	56.80%	60.30%	56.20%	69.00%	
Zadovoljstvo pravosuđem	Sud	18.70%	13.60%	24.80%	23.00%	34.60%	33.90%	39.10%	24.40%	29.00%	29.30%	27.10%	
	Tužilaštvo	16.40%	14.20%	22.30%	23.00%	30.80%	34.00%	37.10%	22.00%	29.00%	30.00%	26.50%	

Politički pravac

Istraživanje javnog mnjenja iz maja 2024. godine pokazalo je da je veći udeo ispitanika (36,33%) veoma zadovoljan ili zadovoljan političkim pravcem ka kojem Kosovo trenutno ide, u odnosu na 23,9% u novembru 2023. Podaci raščlanjeni po etničkoj pripadnosti pokazali su da je 60% ostalih stanovnika zajednica Kosova i 35,9% kosovskih Albanaca izrazili su zadovoljstvo, što odražava povećanje od novembra 2023. (odnosno, 25,2% i 25,2%). Nasuprot tome, zadovoljstvo kosovskih Srba je smanjeno na 5,7% sa 10,4% u istom periodu.

SLIKA 1: ZADOVOLJSTVO ISPITANIKA POLITIČKIM PRAVCEM KOSOVA

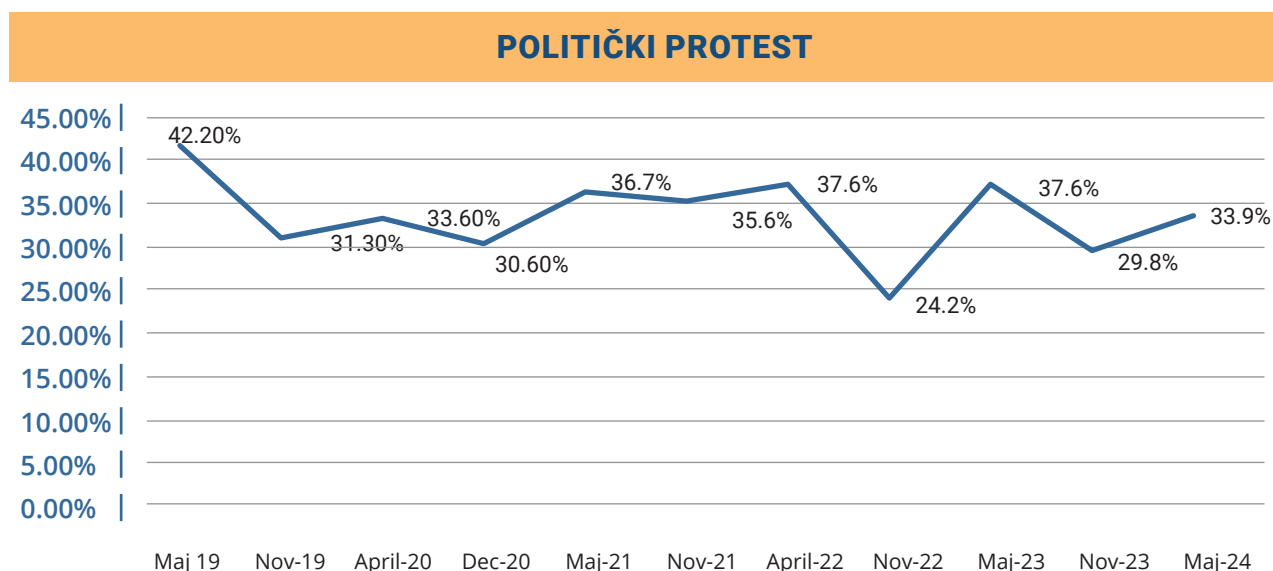
Nešto veći udeo ispitanika (33,9%) izjavio je da su spremni da protestuju iz političkih razloga u odnosu na novembar 2023. (29,8%).

Rodno raščlanjeni podaci pokazuju da je više muškaraca (41,3%) nego žena (26,6%) spremno da protestuje iz političkih razloga.

Etnički raščlanjeni podaci pokazali su smanjenje spremnosti na proteste širom kosovskih Srba i drugih kosovskih zajednica. Ukupno 28,6% kosovskih Srba (30,5% u novembru 2023) i 18,4% ostalih kosovskih zajednica (23% u novembru 2023) bilo je spremno da protestuje iz

političkih razloga. Međutim, među kosovskim Albancima je zabeležen porast spremnosti na protest u odnosu na novembar 2023. Ukupno 34,3% kosovskih Albanaca bilo je spremno da protestuje iz političkih razloga, u odnosu na 28,9% u novembru 2023 godine.

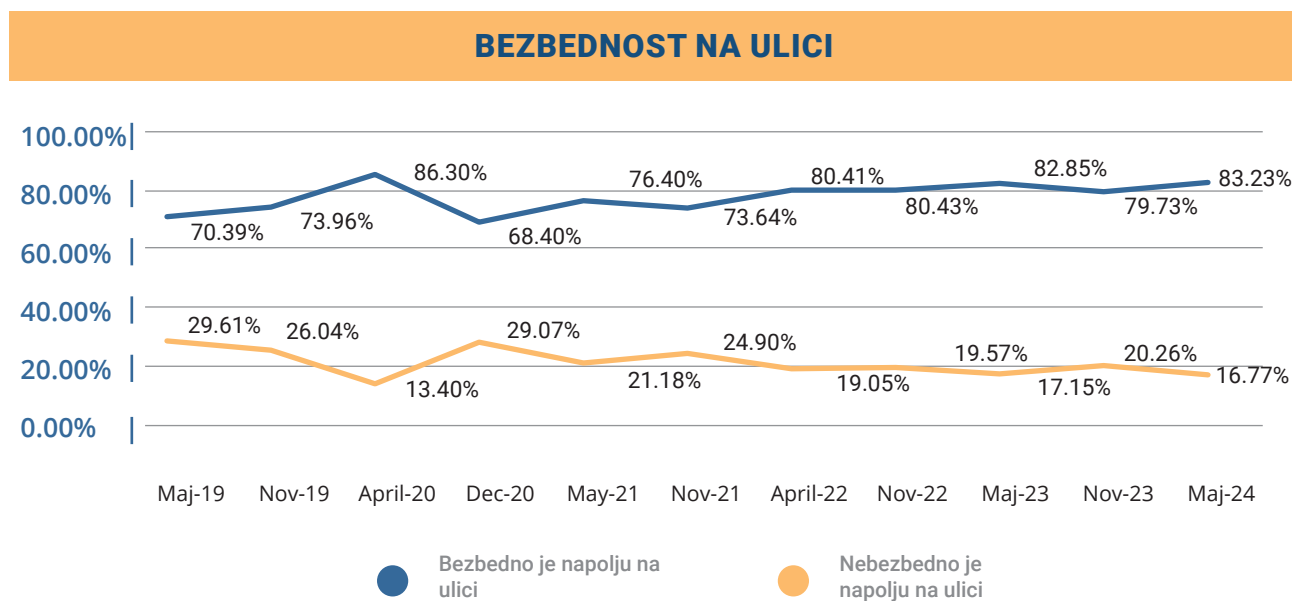
SLIKA 2: PROCENAT ISPITANIKA KOJI BI SE PRIDRUŽILI POLITIČKIM PROTESTIMA

Lična bezbednost

Ispitanici su upitani o njihovoj percepciji stepena bezbednosti od nasilja i kriminala kada su napolju na ulici. Podaci istraživanja javnog mnjenja iz maja 2024. pokazali su povećanje percepcije ljudi o njihovom nivou bezbednosti, pri čemu je 83.2% izjavilo da se oseća veoma bezbedno ili donekle bezbedno kada su na ulici, u odnosu na 79,73% u novembru 2023. godine. Podaci raščlanjeni po polu pokazuju da se nešto veći broj muškaraca nego žena oseća bezbedno kada su napolju na ulici, odnosno 83.4% i 82.9%. Podaci raščlanjeni po etničkoj pripadnosti pokazali su da se veći broj kosovskih Albanaca (85.3%) i drugih kosovskih zajednica (83.2%) u odnosu na kosovske Srbe (31.9%) osećao bezbedno kada su napolju na ulici. U odnosu na podatke iz novembra 2023. godine, podaci su pokazali povećanje percepcije o bezbednosti među kosovskim Albancima za 4,5 procentnih poena i povećanje od 3,2 procentna poena među ostalim kosovskim zajednicama, kada su ovi brojevi zabeleženi na 80.8% i 80.0%. Zabeleženo je smanjenje percepcije kosovskih Srba o bezbednosti za 5,7 procentnih poena u odnosu na novembar 2023. godine kada je ovaj broj iznosio 37.6%.

SLIKA 3: PERCEPCIJA ISPITANIKA O BEZBEDNOSTI

Indeksi demokratizacije i ekonomskog poverenja

U anketi javnog mnjenja u maju 2024. zabeležen je porast DI i ECI. Tačnije, trenutni DI je povećan za 0,13 poena (1,62) u odnosu na novembar 2023. kada je ovaj broj zabeležen na 1,49. Dok je trenutni ECI povećan za 0,03 poena (1,21) u odnosu na 1,18 u novembru 2023. godine.³

Podaci raščlanjeni po polu su pokazali da su muškarci postigli više u DI (1,65 poena) u odnosu na žene (1,59 poena), isto tako muškarci su postigli više sa ECI (1,26) u odnosu na žene (1,18).

Nalazi su pokazali da su sve komponente DI, osim jedne, prikazane u tabeli 2, zabeležile porast u odnosu na novembar 2023. Ukupno 67,4% ispitanika izjavilo je da su izbori na Kosovu demokratski i u skladu sa međunarodnim standardima, u odnosu na 57,29% u novembru 2023. godine. Broj ispitanika koji veruju da Skupština nadgleda rad Izvršnog kabineta iznosio je 59,3% u maju 2024. godine, u odnosu na 44,01% u novembru 2023. godine. Ukupno 34,28% ispitanika

³ I DI i ECI se sastoje od niza komponenti koje se koriste za generisanje odgovarajućih indeksa. DI se sastoji od devet komponenti prikazanih u tabeli 2 ispod. Na pitanja za ovaj indeks se može odgovoriti sa „Da, u potpunosti“, „Da, uglavnom“, „Ne toliko“ ili „Nikako“. Tabela 2 pokazuje procenat ispitanika koji su na devet pitanja odgovorili sa „Da, u potpunosti“ ili „Da, uglavnom“. Da bi se utvrdilo koji su indikatori uticali na smanjenje DI, podaci iz istraživanja javnog mnjenja iz maja 2024. upoređeni su sa onima dobijenim u prethodnim istraživanjima javnog mnjenja.

veruje da je pravosudni sistem na Kosovu nezavisan od svojih odluke u maju 2024. godine, u odnosu na 32,50% u novembru 2023. Nalazi su pokazali povećanje uverenja da mediji na Kosovu uživaju slobodu izražavanja, sa 69,69% ispitanika koji veruje da mediji na Kosovu uživaju slobodu izražavanja, u poređenju sa 61,81 % u novembru 2023. godine. Ukupno 51,55% navelo je da civilno društvo na Kosovu služi kao istiniti posmatrač demokratskih dešavanja na Kosovu u odnosu na 46,84% u novembru 2023. Takođe je zabeležen porast percepcije ljudi da lokalne institucije rade u skladu sa prioritetima ljudi (50,19% u maju 2024, u poređenju sa 49,40% u novembru 2023). Zabeleženo je smanjenje percepcije da centralni izvršni kabinet radi u skladu sa prioritetima građana Kosova (50,19% u maju 2024, u odnosu na 52,7% u novembru 2023). Ukupno 60,71% je navelo da su Ustav Kosova kao i zakoni na snazi demokratski i da poštuju ljudska prava, u odnosu na 56,4% u novembru 2023. Na kraju, 53,45% je izjavilo da su demokratski procesi na Kosovu pokrenuti i da idu u pravom smeru, u odnosu na 49,22% u novembru 2023. godine.

TABELA 2: ANALIZA TRENDOVA KOMPONENTI DI

Da uglavnom i Da u potpunosti	Maj-19	Nov-19	Apr-20	20-Dec	Maj-21	Nov-21	Apr-22	Nov-22	Apr-23	Nov-23	Maj-24	Trendovi
Da li su izbori na Kosovu demokratski i u skladu sa međunarodnim standardima?	35.60%	62.73%	66.30%	45.87%	70.44%	70.88%	73.42%	69.02%	62.20%	57.29%	67.44%	
Da li Skupština prati rad izvršnog kabineta?	38.10%	38.61%	58.00%	45.56%	60.13%	62.95%	67.47%	61.00%	51.30%	44.01%	59.30%	
Da li je pravosudni sistem na Kosovu nezavisan u svojim odlukama?	21.50%	31.48%	39.70%	36.66%	37.50%	44.88%	41.67%	34.49%	29.20%	32.50%	34.28%	
Da li mediji na Kosovu uživaju slobodu izražavanja?	45.60%	46.66%	69.10%	57.94%	69.24%	60.70%	69.60%	62.02%	63.70%	61.81%	69.69%	
Da li civilno društvo na Kosovu služi kao, istiniti pratilac demokratskih dešavanja na Kosovu?	32.60%	34.79%	50.70%	45.77%	56.56%	55.62%	61.89%	49.83%	51.30%	46.84%	51.55%	
Da li vaše lokalne (opštinske) institucije rade u skladu sa prioritetima naroda Kosova?	29.80%	29.62%	56.70%	41.53%	52.64%	54.88%	55.82%	51.38%	46.70%	49.40%	54.85%	
Da li centralni izvršni kabinet (Vlada) Kosova radi u skladu sa prioritetima kosovskog naroda?	18.10%	24.23%	54.90%	30.61%	54.39%	49.28%	56.78%	44.51%	40.60%	52.70%	50.19%	
Da li su Ustav Kosova i važeći zakoni demokratski i da li poštuju ljudska prava?	33.40%	40.30%	64.00%	42.82%	58.07%	59.49%	63.05%	59.07%	60.30%	56.40%	60.71%	
Bez obzira na dnevnu politiku i radujući se budućnosti, da li se slažete da su demokratski procesi na Kosovu uspostavljeni i da idu u dobrom pravcu?	22.40%	33.01%	42.50%	36.22%	58.65%	55.65%	59.63%	51.00%	47.50%	49.20%	53.46%	

Da bi se utvrdilo koji indikatori su uticali na smanjenje ECI, trenutni odgovori komponenti ECI su upoređeni sa onima prikupljenim u prethodnim istraživanjima javnog mnjenja, kao što je prikazano u tabeli 3 ispod. Na pitanja koja se odnose na ECI moglo bi se odgovoriti sa „povoljno“, „nepovoljno“ i „neutralno“.

TABELA 3: ANALIZA TRENDOVA KOMPONENTI ECI

Povoljno	May-19	Nov-19	Apr-20	20-Dec	May-21	Nov-21	Apr-22	Oct-22	May-23	Nov-23	May-24	Trendovi
Koja su vaša očekivanja u vezi sa ukupnim prihodom vaše porodice za šest meseci od sada?	11.60%	13.70%	14.20%	11.50%	15.90%	15.90%	17.20%	11.20%	14.30%	15.60%	20.20%	
Kako ocenjujete trenutne uslove poslovanja?	5.50%	9.10%	8.20%	7.20%	4.70%	12.80%	7.30%	8.20%	8.40%	11.50%	13.30%	
Kako ocenjujete trenutne uslove zapošljavanja?	5.80%	7.40%	6.60%	5.60%	7.00%	10.80%	6.30%	7.10%	8.20%	16.20%	12.00%	
Koja su vaša očekivanja u pogledu uslova zaposlenja za šest meseci?	4.60%	12.00%	11.60%	8.30%	18.80%	15.90%	10.50%	8.30%	12.60%	16.20%	15.80%	

Ukupno 20,20% imalo je povoljna očekivanja u vezi sa ukupnim prihodima svoje porodice šest meseci od kada je sprovedeno ispitivanje javnog mnjenja, što je povećanje od 4,4 procentnih poena u odnosu na novembar 2023. godine. Ukupno 13,3% imalo je povoljna očekivanja u pogledu trenutnih uslova poslovanja, što predstavlja povećanje od 1,8 procentnog poena u odnosu na novembar 2023. godine kada je ovaj broj iznosio 11,5%. Zabeleženo je smanjenje percepcije o povoljnim trenutnim uslovima zapošljavanja, kao i u percepciji o uslovima zapošljavanja šest meseci od kada je sprovedeno ispitivanje javnog mnjenja. Dok je prvi zabeležen na 12% u maju 2024. u odnosu na 16,2% u novembru 2023. godine, drugi je zabeležen na 15,8% u maju 2024. u odnosu na 16,2% u novembru 2023. godine.

Podaci raščlanjeni po polu pokazuju da je 22,2% muškaraca i 19,1% žena imalo povoljna očekivanja u pogledu ukupnih prihoda svoje porodice za šest meseci. Podaci istraživanja javnog mnjenja iz maja 2024. godine pokazali su da je više muškaraca (16,9%) nego žena (9,7%) ocenilo trenutne uslove poslovanja kao povoljne, a više muškaraca (14,4%) nego žena (9,8%) ocenilo je trenutne uslove zaposlenja kao povoljne. Ukupno 18,6% muškaraca ima pozitivno mišljenje o uslovima zapošljavanja za šest meseci, u odnosu na 13,1% žena.

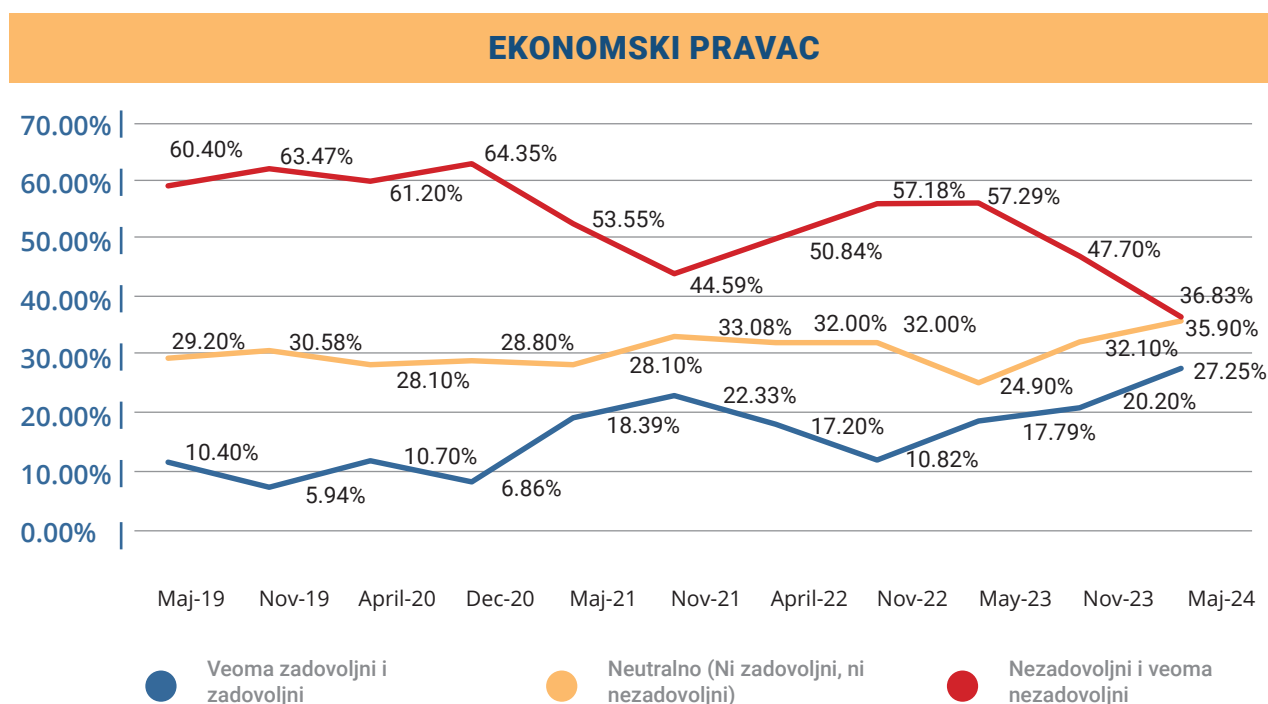
Podaci raščlanjeni po etničkoj pripadnosti pokazali su da, dok je 20,3% kosovskih Albanaca imalo povoljna očekivanja u vezi sa ukupnim prihodima svoje porodice šest meseci od kada je sprovedeno istraživanje javnog mnjenja, samo 6,1% ostalih kosovskih zajednica i 5% kosovskih Srba izjavilo je isto. Veći broj kosovskih Albanaca (13%) ocenio je da su trenutni uslovi poslovanja povoljni u odnosu na druge kosovske zajednice (7,2%) i kosovske Srbe

(2,8%). Ukupno 11,7% kosovskih Albanaca, 9,4% kosovskih Srba i 6,3% ostalih kosovskih zajednica ocenilo je trenutne uslove zapošljavanja kao povoljne. Dok je 15,7% kosovskih Albanaca imalo povoljna očekivanja u pogledu uslova zapošljavanja, ukupno 7,9% ostalih kosovskih zajednica i 5,7% kosovskih Srba oseća isto.

Ekonomski pravac

Pozitivan porast percepcije ekonomskog pravca zabeležen je u istraživanju javnog mnjenja u maju 2024, sa 27,3% koji su izjavili da su veoma zadovoljni ili zadovoljni ekonomskim pravcem Kosova, u odnosu na 20,20% u maju 2023. Ukupno 35,9% ispitanika je bilo neutralno u odnosu na 32,1% u novembru 2023, a 36,8% je bilo veoma nezadovoljno ili nezadovoljno u odnosu na 47,70% u novembru 2023. godine.

SLIKA 4: ZADOVOLJSTVO EKONOMSKIM PRAVCEM KOSOVA

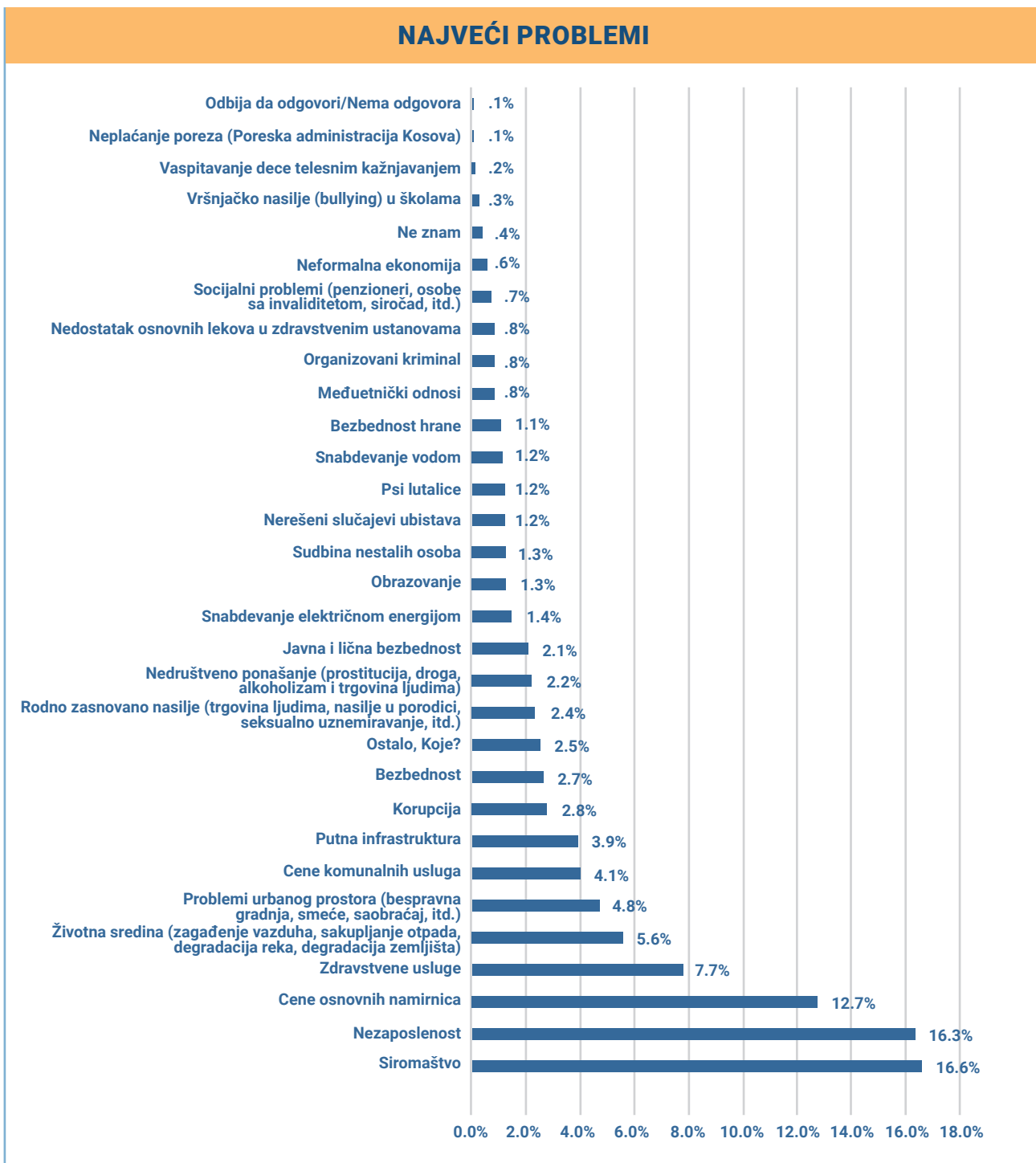
Veći broj muškaraca (31,2%) u odnosu na žene (23,4%) je bio veoma zadovoljan ili zadovoljan ekonomskim pravcem kojim Kosovo ide. Podaci raščlanjeni po etničkoj pripadnosti pokazali su da je 44,2% drugih kosovskih zajednica veoma zadovoljno ili zadovoljno ekonomskim pravcem, u odnosu na 26,8% kosovskih Albanaca i 11% kosovskih Srba. Podaci iz maja 2024. pokazali su povećanje zadovoljstva ekonomskim pravcem među svim etničkim grupama, u odnosu na novembar 2023. kada je 28,8% ostalih kosovskih zajednica bilo zadovoljno ekonomskim pravcem, a sledi ih 19,5% kosovskih Albanaca i 7,6% kosovskih Srba.

Veliki problemi sa kojima se Kosovo trenutno suočava

Kao i u prethodnim istraživanjima javnog mnjenja, ispitanici su pitani o najhitnijim problemima sa kojima se Kosovo trenutno suočava. Podaci istraživanja javnog mnjenja iz maja 2024. godine pokazali su da su siromaštvo (16.6%), nezaposlenost (16.3%) i cene osnovnih zaliha (12.7%) identifikovani kao tri glavna problema sa kojima se Kosovo trenutno suočava. Zdravstvene usluge (7,8%) i životna sredina (5,6%) bile su među pet najvećih problema. Procenat ispitanika koji su siromaštvo ocenili kao glavni problem smanjen je za 12 procentnih poena, u odnosu na anketu iz novembra 2023. godine kada je siromaštvo (28.6%) ocenjeno kao glavni problem. Umesto toga, procenat ispitanika koji smatraju nezaposlenost glavnim problemom smanjen je za 2,9 procentnih poena u odnosu na novembar 2023. (19,2%). Procenat ispitanika koji cene osnovnih potrepština smatraju glavnim problemom porastao je za 3,8 procentna poena (12,7% u maju 2024. u odnosu na 8.9% u novembru 2023 godine).

Rodno raščlanjeni podaci su pokazali da su žene nezaposlenost (18%) i siromaštvo (17.8%) rangirale kao drugo glavno pitanje, u odnosu na muškarce koji su siromaštvo (15,3%) rangirali kao glavni problem, a nezaposlenost (14,7%) kao drugo veliko pitanje.

Etnički raščlanjeni podaci su pokazali da je nezaposlenost rangirana kao najveći problem za 16,8% kosovskih Albanaca, dok je siromaštvo rangirano kao glavni problem za 15.2% kosovskih Srba i 19.5% ostalih kosovskih zajednica. Dok je siromaštvo rangirano kao drugi najhitniji problem za 16.6% kosovskih Albanaca, problemi urbanog prostora su rangirani kao drugi veliki problem za 13.8% kosovskih Srba, dok je energetika rangirana kao drugi glavni problem za 14.2% ostalih kosovskih zajednica.

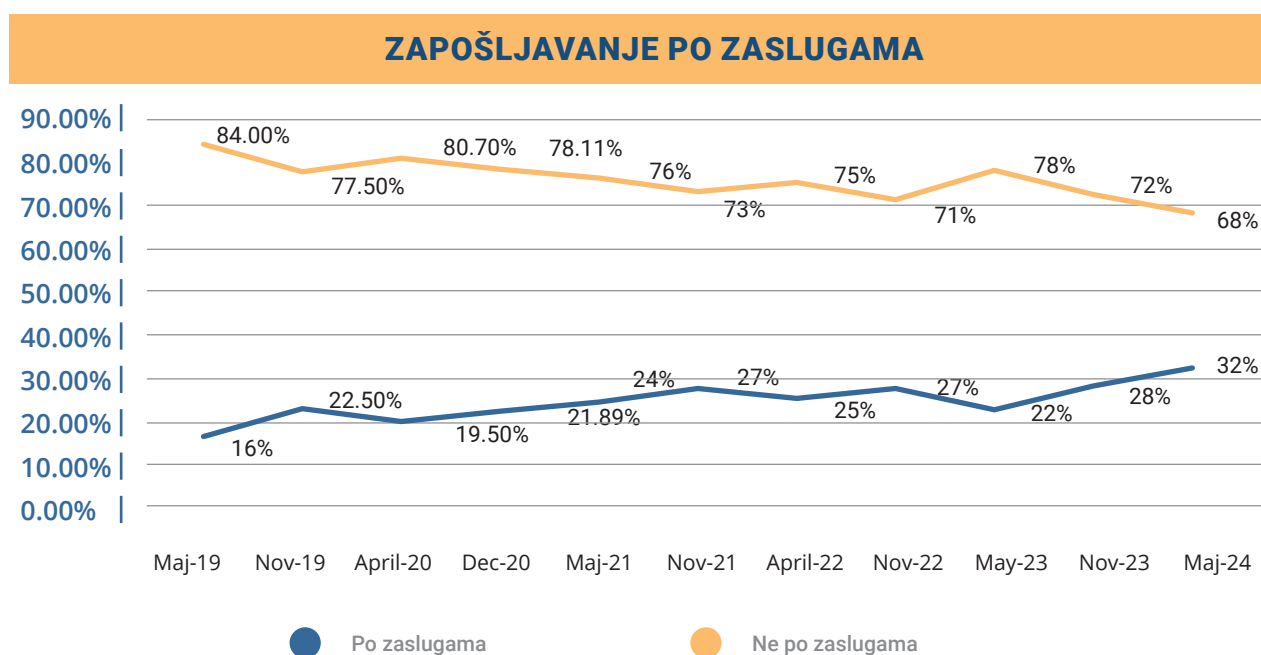
SLIKA 5: PERCEPCIJE O GLAVNIM PROBLEMA SA KOJIMA SE KOSOVO TRENUTNO SUOČAVA

Zapošljavanje na osnovu zasluga u javnom i privatnom sektoru

Povećanje percepcije zapošljavanja zasnovanog na zaslugama zabeleženo je u maju 2024. godine, gde je 32% ispitanika izjavilo da je zapošljavanje u javnom sektoru zasnovano na zaslugama, u odnosu na 28% u novembru 2023. Na pitanje šta je najvažnije za zapošljavanje u javnom sektoru, slično kao u prethodnim anketama, porodična veza (27,3%), privrženost stranci (24,8%) bili su prva dva odgovora, zatim obrazovanje (17,9%), profesionalno iskustvo (9,9%), mito (8,6%), prijatelji (5,7%), stručna obuka (4,3%) i izgled (1,6%).

SLIKA 6: PERCEPCIJE ULOGE MERITOKRATIJE U ZAPOŠLJAVANJU U JAVNOM SEKTORU

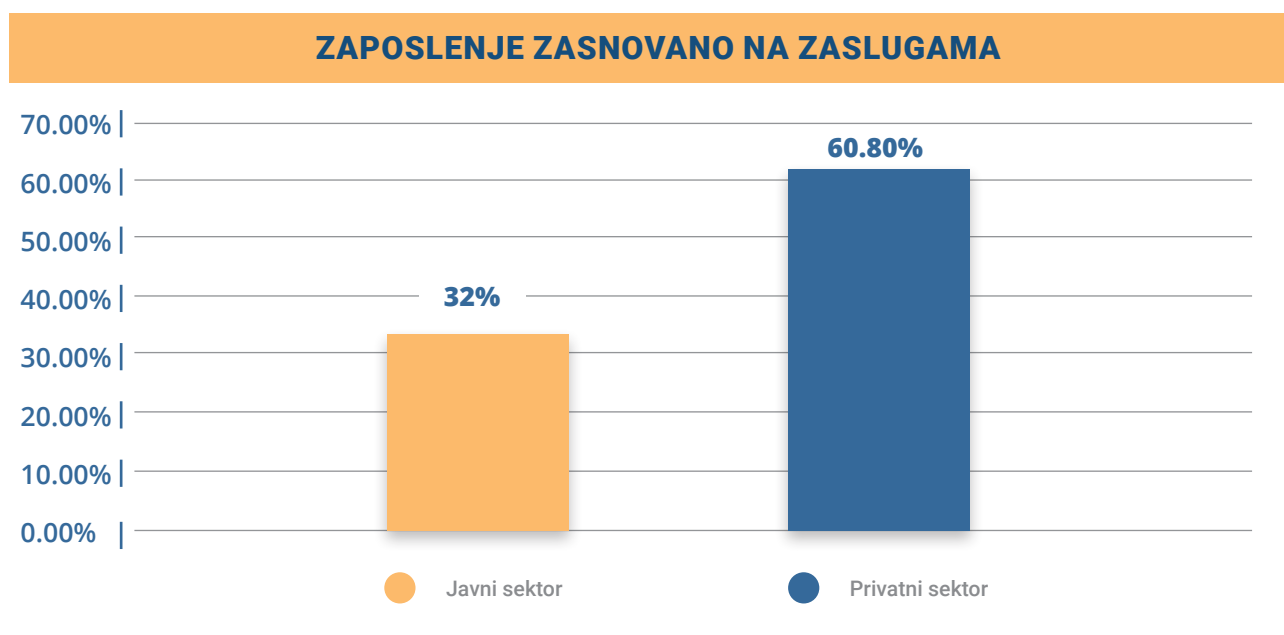

Za razliku od percepcije o zapošljavanju u javnom sektoru, veći deo ispitanika (60,8%) smatra da se zaposlenje u privatnom sektoru stiče na osnovu zasluga. Kao i u prethodnim anketama, profesionalno iskustvo (37%) je viđeno kao glavni kriterijum za zapošljavanje u privatnom sektoru. Među kriterijumima zasnovanim na zaslugama, obrazovanje je bilo 14%, a stručno osposobljavanje 9,7%. Kao faktori bez zasluga za zapošljavanje u privatnom sektoru identifikovani su: porodična veza (18,3%), prijatelji (14,2%), mito (3,3%) i izgled (1%).

Rodno raščlanjeni podaci su pokazali da kada je u pitanju zapošljavanje u javnom sektoru, više muškaraca (34,2%) nego žena (29,2%) veruje da se zaposlenje stiče na osnovu zasluga.

Kada je reč o zapošljavanju u privatnom sektoru, rodno razvrstani podaci su pokazali da su, slično prethodnim istraživanjima, muškarci (65,5%) bili sigurniji u zapošljavanje zasnovano na zaslugama u privatnom sektoru, u poređenju sa ženama (54,9%). Podaci raščlanjeni po etničkoj pripadnosti pokazali su da je 61% kosovskih Albanaca i 55,8% drugih kosovskih zajednica više uvereno u zapošljavanje zasnovano na zaslugama u privatnom sektoru, u odnosu na 35,2% kosovskih Srba.

SLIKA 7: PERCEPCIJE O ULOZI MERITOKRATIJE U ZAPOŠLJAVANJU U JAVNOM NASPRAM PRIVATNOM SEKTORU

Percepcije o korupciji velikih razmera

U proseku, 19,9% ispitanika smatra da je korupcija velikih razmera prisutna u javnim i međunarodnim institucijama na Kosovu, što je smanjenje od 5,15 procentnih poena u odnosu na novembar 2023. godine kada je ovaj broj zabeležen na 25%.

Policija Kosova (12.4%) je percipirana kao najmanje korumpirana institucija, zatim međunarodne organizacije (13.7%), obrazovanje (13.8%) i opštine (15.9%). Kao najkorumpiranije institucije smatraju se sudovi (36.5%), carina (35.3%) i KEDS (22.4%).

Najveće pozitivne promene u percepciji o korupciji velikih razmera primećene su u sledećim institucijama: Poreska administracije Kosova (17,1% u maju 2024, u poređenju sa 26,4% u novembru 2023), Kosovska agencija za privatizaciju (22,3% u maju 2024, u odnosu na 30,7% u novembru 2024.) i Centralna uprava (17% u maju 2024, u odnosu na 24,9% u novembru 2023.). Jedino povećanje percepcije o korupciji velikih razmera primećeno je kod sudova (36,5% u maju 2024. u odnosu na 28,80% u novembru 2023.).

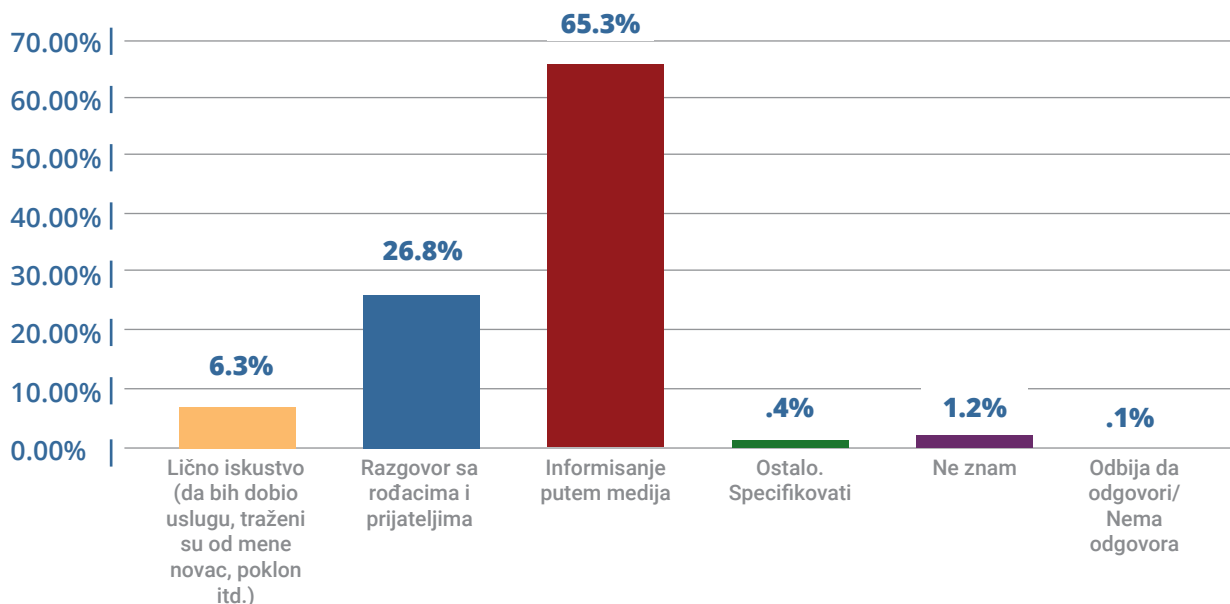
TABELA 4: PREDSTAVA O RASPROSTRANJENOSTI KORUPCIJE VELIKIH RAZMERA U JAVNIM I MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA NA KOSOVU

	Maj-19	Nov-19	April-20	dhje-20	maj-21	April-21	April-22	Nov-22	May-23	Nov-23	Maj-24	Trend
Zdravstvena zaštita (bolnice i porodični zdravstveni centri)	25.10%	33.40%	11%	25%	22.90%	18.80%	18.10%	18.60%	20.50%	24.60%	18.60%	
KEDS	40.70%	38.90%	27.30%	28.70%	26.10%	25.80%	26.50%	24.50%	28.40%	25.60%	22.40%	
KEK				27.50%	25.30%	25.80%	26.70%	23.00%	26.10%	25.60%	17.90%	
Sudovi	30.70%	42.00%	24.50%	31.60%	32.50%	27.70%	27.90%	30.80%	37.70%	28.80%	36.50%	
Carina	29.30%	41.40%	30.60%	39.20%	34.30%	32.30%	36.20%	26.90%	35.80%	39.00%	35.30%	
Centralna uprava	36.70%	35.30%	20.80%	29.50%	23.10%	19.50%	13.90%	20.10%	25.30%	24.90%	17.00%	
KAP (Kosovska agencija za privatizaciju)	40.70%	48.10%	36.60%	39.00%	39.30%	29.40%	32.60%	28.80%	33.70%	30.70%	22.30%	
Opštine (lokalna uprava)	25.80%	29.80%	13.30%	24.70%	20.40%	19.10%	16.30%	18.40%	15.80%	21.70%	15.90%	
Obrazovanje (škole, univerzitet)	20.70%	26.10%	13.60%	19.50%	15.10%	16.80%	12.10%	14.30%	16.90%	17.20%	13.80%	
PAK (Poreska administracija Kosova)	35.30%	42.20%	18.90%	30.20%	27.40%	28.80%	25.40%	24.10%	21.20%	26.40%	17.10%	
PTK	44.20%	40.80%	37.90%	33.20%	31.60%	23.70%	25.90%	25.30%	25.40%	23.50%	17.30%	
Banke	33.80%	34.10%	18.90%	28.10%	22.90%	22.20%	20.50%	14.70%	20.70%	24.80%	18.00%	
Međunarodne organizacije	19.50%	23.60%	5.50%	23.80%	15.70%	17.60%	14.00%	12.20%	14.10%	19.60%	13.70%	
Policija Kosova (PK)	17.00%	20.70%	9.80%	15.30%	14.00%	20.50%	14.00%	13.50%	7.30%	17.90%	12.40%	

Kao i u prethodnim anketama, da bi se utvrdilo šta je oblikovalo percepciju ispitanika o korupciji velikih razmera, pitani su o razlozima koji stoje iza ocene o prisustvu korupcije velikih razmera u javnosti i međunarodnim institucijama na Kosovu. Rezultati su pokazali da je, kao i u prethodnim anketama, za 65,3% ispitanika (63,7% u novembru 2023. godine), informisanje putem medija ono što je oblikovalo njihovu percepciju o korupciji velikih razmera. Ukupno 26,8% ispitanika tvrdi da je razgovor sa rođacima ono što je oblikovalo

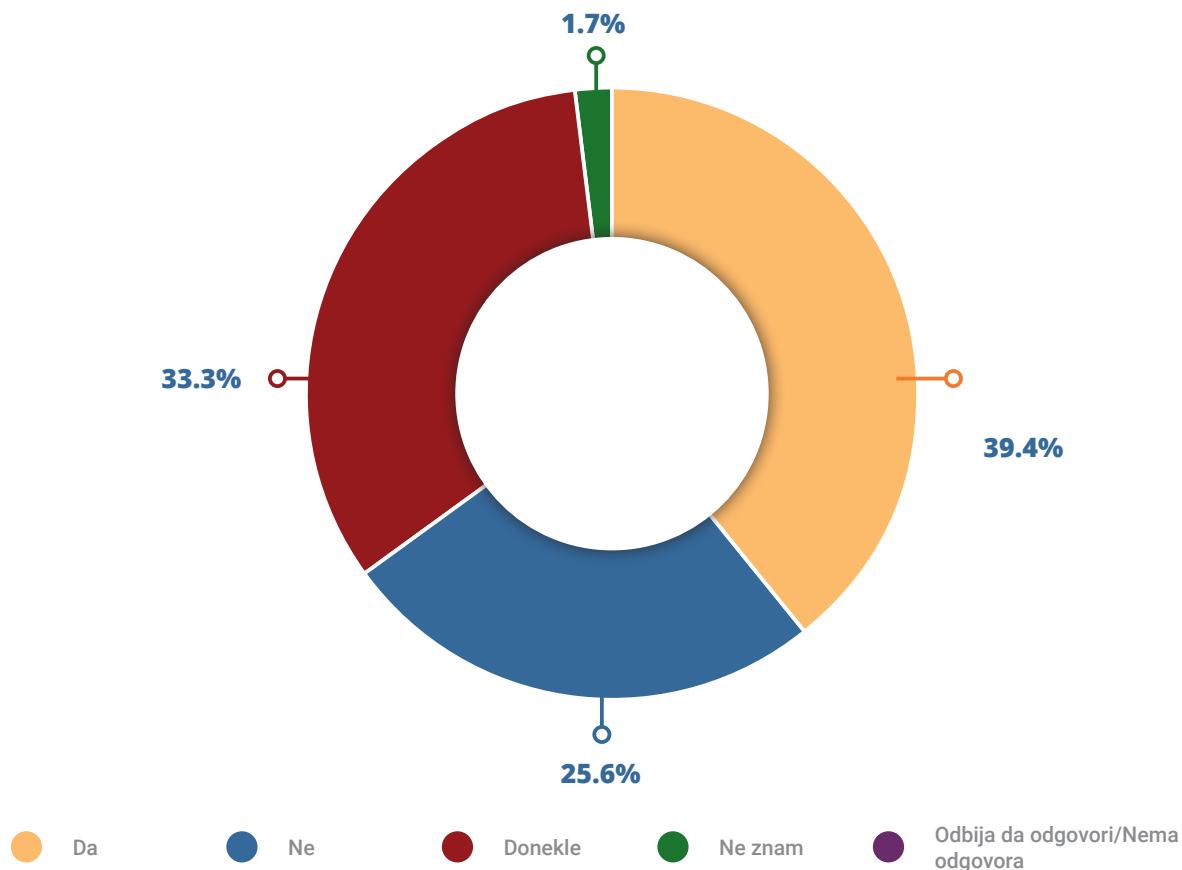
njihovu percepciju, dok je 6,3% ispitanika tvrdilo da su lična iskustva oblikovala njihovu percepciju (u odnosu na 30,5% i 5,5 u novembru 2023. godine).

SLIKA 8: RAZLOZI ISPITANIKA IZA NJIHOVE PROCENE RAZMERA KORUPCIJE NA KOSOVU

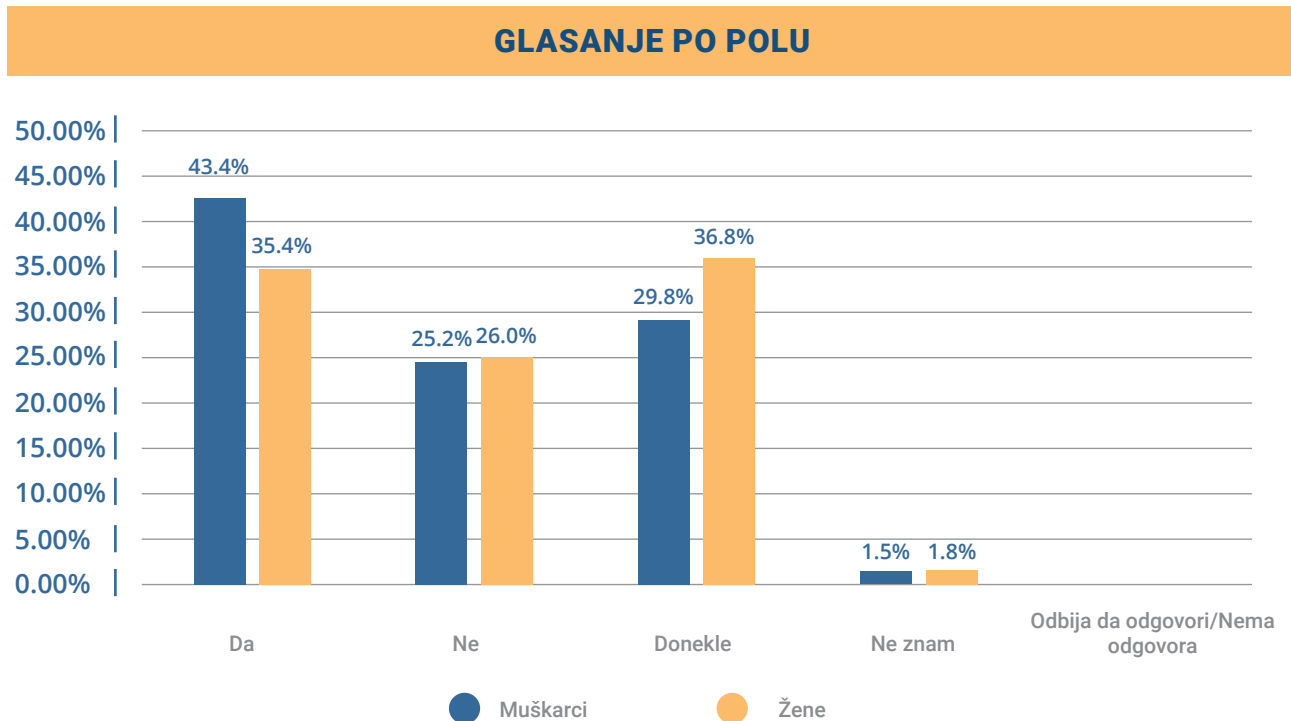

Stavovi prema glasanju

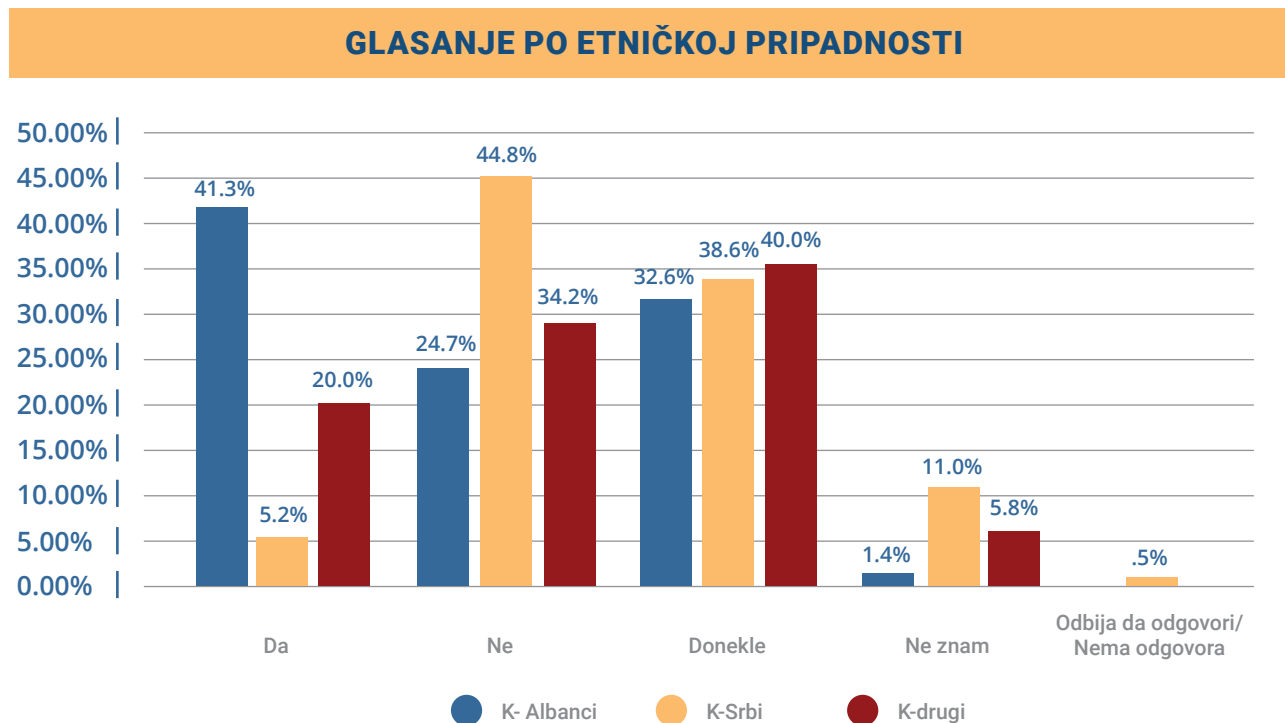
Ukupno 39,4% veruje da njihov glas može da promeni situaciju na Kosovu u istraživanju javnog mnjenja u maju 2024. godine, što predstavlja povećanje od 6,6 procentnih poena u odnosu na novembar 2023. kada je ovaj broj zabeležen na 32,8%. Dok 25,6% smatra da njihov glas ne može da promeni situaciju na Kosovu, 33,3% smatra da donekle može, a 1,7% je izjavilo da ne zna da li njihov glas može da promeni situaciju na Kosovu (u odnosu na 36,3%, 27,9% i 3%, respektivno).

SLIKA 9: PERCEPCIJA ISPITANIKA DA LI NJIHOV GLAS MOŽE DA PROMENI SITUACIJU NA KOSOVU

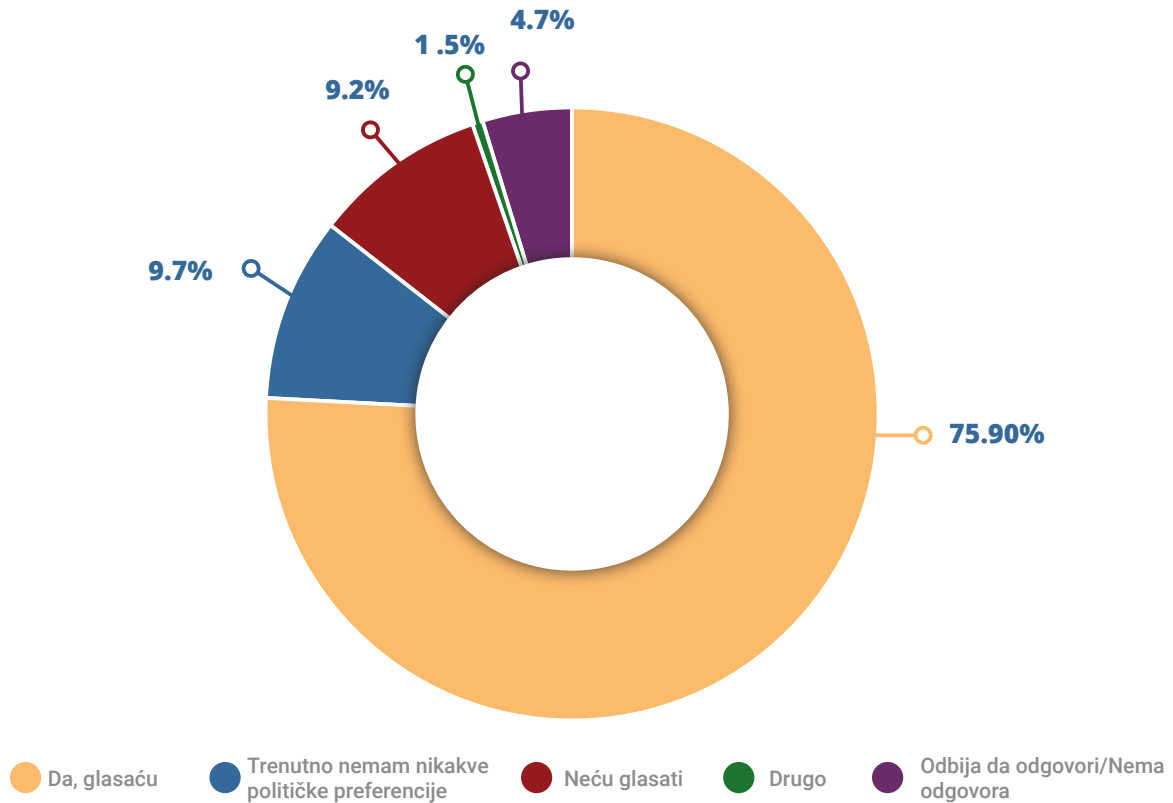
Podaci raščlanjeni po polu pokazali su da više muškaraca (43,4%) nego žena (35,4%) veruje da njihov glas može uticati na promenu, što beleži povećanje i među muškarcima i među ženama u odnosu na novembar 2023. kada su ovi brojevi iznosili 36,3%, odnosno 29,2%. Ukupno 25,2% muškaraca i 26% žena izjavilo je da ne veruje da njihov glas može dovesti do promene, dok 29,8% muškaraca i 36,8% žena smatra da njihov glas može dovesti do promene samo donekle.

SLIKA 10: PERCEPCIJA MUŠKARACA I ŽENA O TOME DA LI NJIHOV GLAS MOŽE DA PROMENI SITUACIJU NA KOSOVU

Podaci raščlanjeni po etničkoj pripadnosti pokazali su povećanje poverenja kosovskih Albanaca u izbore kao mehanizam za promene, i pad među kosovskim Srbima i drugim kosovskim zajednicama. Ukupno 41,3% kosovskih Albanaca (35,5% u novembru 2023), 20% drugih kosovskih zajednica (30,5% u novembru 2023) i 5,2% kosovskih Srba (7,6% u novembru 2023), veruje da njihov glas može da doprinese promeni. Ukupno 24,7% kosovskih Albanaca, 44,8% kosovskih Srba i 34,2% ostalih kosovskih zajednica izjavilo je da ne veruje da njihov glas može da dovede do promena.

SLIKA 11: PERCEPCIJA RAZLIČITIH ZAJEDNICA O TOME DA LI NJIHOV GLAS MOŽE PROMENI SITUACIJU NA KOSOVU

Ispitanicima je postavljeno pitanje o verovatnoći glasanja ako se centralni izbori održe uskoro. Podaci su pokazali da bi 75.9% ispitanika glasalo ako bi se centralni izbori održali uskoro, za razliku od 72.8% u novembru 2023. Ukupno 9.2% ispitanika je izjavilo da neće glasati ako se izbori održe uskoro, za razliku od 14.6% u novembru 2023. godine.

SLIKA 12: VEROVATNOĆA DA ISPITANICI GLASAJU AKO BI USKORO BILI ODRŽANI CENTRALNI IZBORI

Podaci raščlanjeni po polu pokazuju da će žene (78%) češće glasati ako se izbori održe uskoro, za razliku od muškaraca (74%). Ukupno 8,2% muškaraca i 10,2% žena izjavilo je da bi glasalo ako bi se izbori održali uskoro.

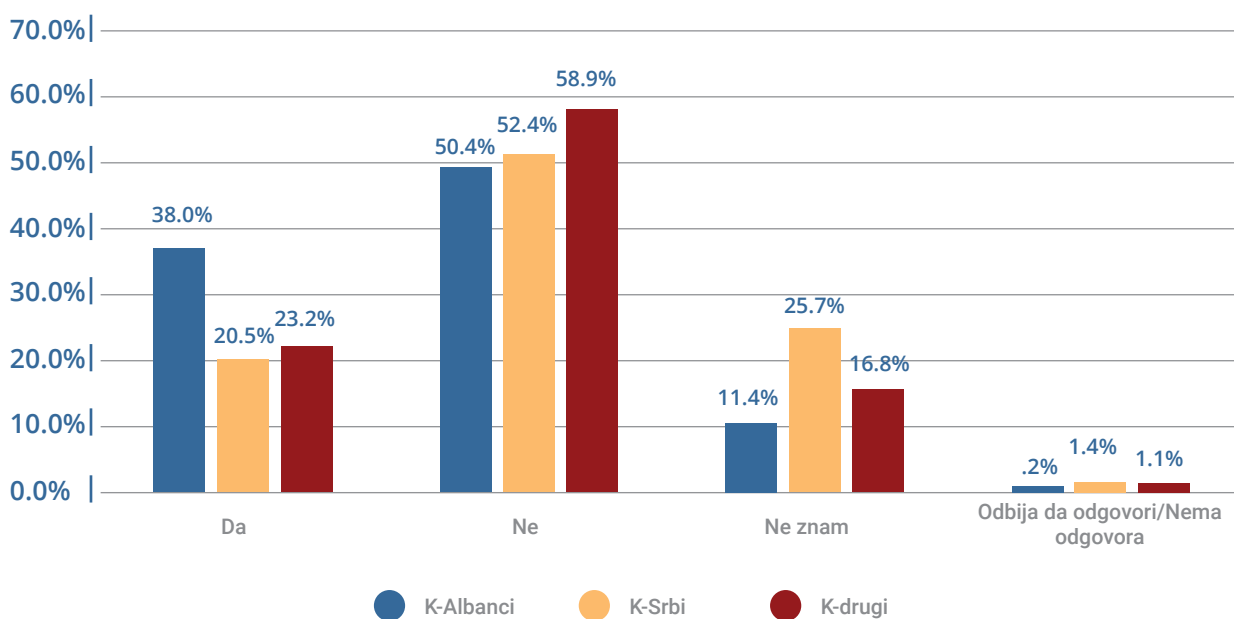
Podaci raščlanjeni po etničkoj pripadnosti su pokazali da bi ukupno 81% ostalih kosovskih zajednica (76,5% u novembru 2023.), 76% kosovskih Albanaca (73,9% u novembru 2023.) i 54% kosovskih Srba (64,78%) verovatno glasalo u slučaju da se izbori održe uskoro.

Tranziciona pravda

Puls javnosti je pokrivaio tranzicionu pravdu u Pulsovima javnosti XXIV, XXV i XXVI, i pitao je ispitanike o njihovoj percepciji o pitanjima tranzicione pravde. Podaci istraživanja javnog mnjenja iz maja 2024. godine pokazali su da je ukupno 50,7% ispitanika tvrdilo da nasleđe Kosova iz sukoba i kolektivne prošlosti nisu profesionalno pokriveni u medijima, u odnosu na 59,3% u novembru 2023. Ukupno 36,3% veruje da je nasleđe sukoba i kolektivne prošlosti profesionalno pokriveno u medijima. Raščlanjeni podaci po etničkoj pripadnosti su pokazali da veći deo kosovskih Albanaca (38%) veruje da su nasleđe sukoba i kolektivne prošlosti profesionalno pokriveni u medijima, u odnosu na kosovske Srbe (20,5%) i druge kosovske zajednice (23,2%).

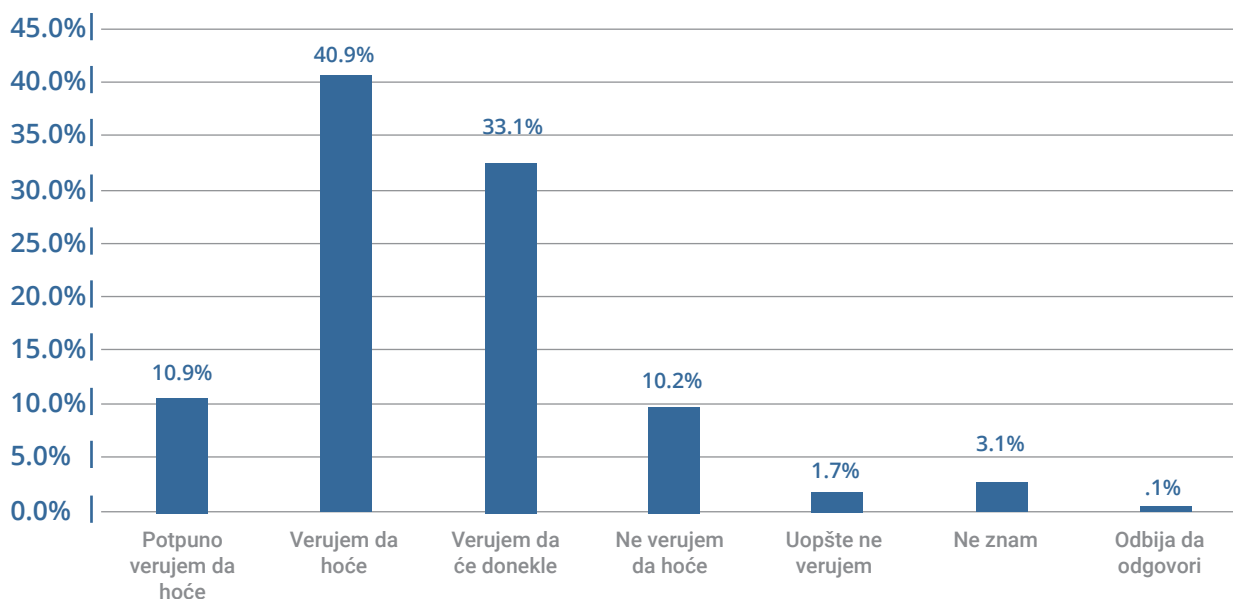
SLIKA 13: MIŠLJENJE ISPITANIKA O PROFESIONALNOJ POKRIVENOSTI NASLEĐA KONFLIKTA I KOLEKTIVNE PROŠLOSTI KOSOVA U MEDIJIMA.

Ukupno 10,9% i 40,9% ispitanika potpuno veruje i veruje da će Sporazum o putu normalizacije odnosa između Kosova i Srbije (Sporazum) pozitivno uticati na život ljudi na Kosovu, za razliku od 16% i 42,9% u novembru. 2023. Ukupno 33,1% ispitanika izjavilo je da veruje da će Sporazum donekle imati pozitivan efekat, u odnosu na 22,8% u novembru 2023. godine. Dok je 10,2 i 1,7% ispitanika izjavilo da neće, niti će uopšte, 3,1 % je izjavilo da ne zna, u odnosu na 4,4%, 5,9% i 8%. Podaci raščlanjeni po etničkoj pripadnosti pokazali su da 52,9%

kosovskih Albanaca i 51,6% ostalih kosovskih zajednica ima pozitivan stav o Sporazumu, u poređenju sa 25,7% kosovskih Srba.

SLIKA 14: PERCEPCIJA ISPITANIKA DA LI ĆE SPORAZUM O PUTU NORMALIZACIJE ODNOSA IZMEĐU KOSOVA I SRBIJE POMOĆI KOSOVU NA PUTU U EU

Ispitanici su takođe upitani o tome u kojoj meri veruju da će sporazum pomoći Kosovu na putu ka EU. Ukupno 50,6% ispitanika veruje u potpunosti ili veruje da će Sporazum pomoći Kosovu na putu ka EU. Dok je 35,8% izjavilo da veruje da će sporazum donekle pomoći Kosovu na putu ka EU, 10,3% je izjavilo da uopšte ne veruje ili ne veruje, a 3,4% je izjavilo da ne zna.

Etnički raščlanjeni podaci pokazuju da su kosovski Albanci (50,9%) i druge kosovske zajednice (45,8%) optimističniji u odnosu na kosovske Srbe (24,8%) da će Sporazum pomoći Kosovu na putu ka EU.

Metodologija

Nalazi predstavljeni u ovom izveštaju zasnovani su na istraživanju javnog mnjenja koje je anketiralo 1.306 ispitanika na Kosovu starijih od 18 godina, od 17. aprila do 7. maja 2024. Uzorak je uključivao isti broj muškaraca i žena iz svih kosovskih opština i regiona, koji obuhvataju i gradska i ruralna područja. U pogledu etničke zastupljenosti, uzorak je uključivao 896 kosovskih Albanaca, 210 kosovskih Srba i 200 pripadnika iz drugih kosovskih zajednica (kosovske Aškalije, kosovski Bošnjaci, kosovski Egipćani, kosovski Goranci, kosovski Romi i kosovski Turci). Istraživanje je zasnovano na višestepenom nasumičnom uzorkovanju verovatnoće i sprovedeno je putem intervjua licem u lice. Uzorak je reprezentativan za domaćinstva na Kosovu.

Ponderisanje ukupne populacije

Istraživanja javnog pulsa su sprovela preterano uzorkovanje manjina kako bi se podaci raščlanili po etničkoj pripadnosti. Međutim, prilikom izračunavanja ukupnih brojeva, tim Pulsa javnosti ponderiše podatke stvarnim brojkama stanovništva. Od 2002. godine korišćeni su sledeći procenti za ponderisanje ukupne populacije:

KOSOVSKI
ALBANCI

KOSOVSKI
SRBI

PRIPADNICI DRUGIH
KOSOVSKIH ZAJEDNICA

Izračunavanje indeksa

Indeks demokratije (DI) je kompozitni prosek zasnovan na nivou slaganja ili neslaganja ispitanika sa sledećim dešavanjima na Kosovu: stepen slobodnih i pravednih izbora, praćenje Skupštine, učinak centralnih institucija, nezavisnost pravosudnog sistema, sloboda izražavanje i mediji, postojanje civilnog društva koje nadgleda, ustav i zakoni koji su zasnovani na ljudskim pravima i da li lokalna i centralna izvršna vlast rade u skladu sa prioritetima ljudi. DI je kontinuirana mera koja se kreće od 0 do 3, gde ocena od 0 do 1,5 znači da većina ispitanika smatra da demokratizacija nije na pravom putu, a ocena od 1,5 do 3 znači da se većina ispitanika slaže da je demokratizacija na pravom putu.

Indeks ekonomskog poverenja (ECI) je kompozitni prosek koji se izračunava na osnovu procene ispitanika o povoljnim ili nepovoljnim ekonomskim uslovima na Kosovu. Konkretno, ispitanici ocenjuju sledeće uslove: očekivanja u pogledu ukupnih prihoda porodice, uslove zaposlenja u narednih šest meseci i procenu trenutnog poslovanja i uslova zapošljavanja. ECI je kontinuirana mera koja se kreće od 0 do 3, pri čemu raspon od 0 do 1,5 ukazuje na nepovoljnu procenu ekonomske situacije od strane većine stanovništva, a raspon od 1,5 do 3 ukazuje na povoljnu ocenu većine.

